

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Anna-Karin Malla
08-563 086 66
anna-karin.malla@hsv.se

Yttrande
2011-02-15
Reg.nr 13-383-11

Remissvar på Samrådsdokument från Europeiska kommissionen avseende direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer

Högskoleverket har uppmanats att yttra sig över Europeiska kommissionens samrådsdokument avseende direktiv 2005/36/EG. I samband med den pågående översynen av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (yrkeskvalifikationsdirektivet) har Högskoleverket tidigare svarat på frågor utifrån verkets erfarenhet som behörig myndighet för läraryrket och som kontaktpunkt för direktivet. Vi väljer därmed att i en del frågor hänvisa till tidigare svar¹ och kommenterar endast de frågor där vi har något ytterligare att delge.

Fråga 1 och 2 Why simplification

Frågorna handlar om hur medborgare lättare kan få information om processen att få sin yrkeskvalifikation erkänd i en annan medlemsstat och hur själva erkännandeprocessen kan förenklas.

Högskoleverket ser respektive behörig myndighet som en nyckelaktör både när det gäller att informera om möjligheten att få sin yrkeskvalifikation erkänd och att fatta beslut om erkännande. Det är därför viktigt att de behöriga myndigheterna blir medvetna om vad uppdraget innebär och har rätt kompetens för att uppfylla uppdraget. För detta krävs att de ges möjlighet att hålla sig uppdaterade om t.ex. de riktlinjer som finns i Uppförandekoden och att lära av andra myndigheter. Eftersom de flesta av de behöriga myndigheterna i Sverige tar emot få ansökningar om erkännande per år finns det en svårighet att på egen hand upparbeta en rättssäker praxis för erkännande.

I enlighet med Högskoleverkets tidigare svar (se fråga A3 i bilaga) om att kvalifikationsnivåerna i artikel 11 i yrkeskvalifikationsdirektivet är komplexa att använda, ser vi att erkännandebeslutet skulle kunna förenklas om bedömningen av

---

¹ Evaluating the Professional Qualifications Directive, Experience report on the teaching profession, September 16, 2010 (se bilaga)

kvalifikationens utbildningsnivå i stället baserades på den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF för livslångt lärande). Eftersom medlemsstaterna arbetar med att utveckla EQF, skulle det underlätta om yrkeskvalifikationsdirektivet använder samma utbildningsnivåer. Om en utbildnings EQF-nivå anges på utbildningsdokumentet skulle detta underlätta erkännandebeslutet.

Fråga 3 *Making best practice enforceable*

Högskoleverket anser inte att lagstiftning av Uppförandekoden är en effektiv väg för att uppnå den önskade implementeringen av direktivet. Däremot finns goda erfarenheter om ”stocktaking” inom Bolognaprocessen. En sådan ”stocktaking” skulle kunna ske både på nationell nivå och på EU-nivå. Det skulle innebära att det kontrolleras huruvida den behöriga myndigheten respektive medlemsstaten uppfyller de krav som ställs enligt ”Bästa praxis”, ”Godtagbar praxis” eller ”Oacceptabel praxis”, dvs. fokus på implementering snarare än lagstiftning.

Fråga 4 och 5 *Mitigating unintended consequences of compensation measures*

Som svar på frågorna om kompensationsåtgärder kan vara avskräckande och om behovet att utveckla en uppförandekod för dessa har Högskoleverket direkt erfarenhet av svårigheter med att se till att anpassningsperiod och lämplighetsprov anordnas, framför allt när det gäller resurser för att utarbeta och löpande arrangera sådana. Det krävs finansiering för lärosäten, handledare och för den sökande. Trots dessa svårigheter har verket goda erfarenheter från samarbete med lärosäten i utvecklingsarbetet av dessa kompensationsåtgärder. Det är intressant att notera att just samverkan mellan den behöriga myndigheten och de lärosäten som arrangerar anpassningsperioden för lärare har lett till en samsyn om de minimikrav som är rimliga att ställa, vilket lett till generösare erkännanden.

Dessutom har verket fått återkoppling om att den ettåriga anpassningsperioden för lärare är uppskattad genom att den ger den introduktion som behövs för att fungera väl som lärare i den svenska skolan. En väl fungerande anpassningsperiod kan därmed vara en möjlighet snarare än något avskräckande. En antologi över erfarenheter från utarbetandet och genomförandet av kompensationsåtgärder från anpassningsperioden för lärare kommer att publiceras av Stockholms universitet under våren.

Mot bakgrund av dels de svårigheter som finns att skapa väl fungerande kompensationsåtgärder, dels den positiva effekt som dessa kan ha, anser Högskoleverket att det borde tas fram riktlinjer, t.ex. i form av en uppförandekod, där bra praxis för t.ex. innehåll och metoder för åtgärderna anges.

Fråga 7 Facilitating movement of new graduates

Högskoleverket ser det som självklart att om det enbart är en praktikperiod som saknas för att personen ska vara formellt behörig i sitt yrke i utbildningslandet, bör den mottagande medlemsstaten erkänna personens yrkesutbildning och hänvisa till kompensationsåtgärder där motsvarigheten till utbildningslandets praktikperiod kan genomföras som t.ex. en anpassningsperiod. Detta bygger dock på att yrkesutbildningen har avslutats med en examen och att praktikperioden inte innehåller några större examinationsmoment.

Fråga 11 A European Professional Card

Högskoleverket hänvisar till tidigare svar (se fråga D14 i bilaga) där skepsis uttrycks för på vilket sätt ett ”European Professional Card” skulle fylla någon ytterligare funktion än den information som ges på utbildningsbeviset och den möjlighet som finns att kontrollera behörighetsstatus via Internal Market Information System (IMI).

Fråga 15 Abandon common platforms, move towards European curricula

Förslaget om att utveckla europeiska läroplaner för vissa yrkesutbildningar i stället för ”gemensamma plattformar”, som visat sig vara svåra att genomföra, har Högskoleverket inga invändningar emot så länge som sådana läroplaner bygger på frivillighet. Dessutom bör de utarbetas i överensstämmelse med den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF för livslångt lärande).

Beslut i ärendet har tagits av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Anna-Karin Malla i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle. I ärendets beredning har även avdelningschefen Lars Petersson medverkat.

Lars Haikola

Anna-Karin Malla